

Meerjarenuitvoeringskader

Toezicht en handhaving openbare ruimte

Inhoud

0. Inleiding

1. Bevoegdheden en afbakening werkgebied

- 1.1 Buitengewoon Opsporingsambtenaar
- 1.2 Bevoegdheden en afbakening werkgebied
- 1.3 Ontwikkelingen

2. Onderwerpen van toezicht door boa's

3. Organisatie en werkwijze team boa's

- 3.1 Team boa's
- 3.2 Leiding
- 3.3 Opleidingen
- 3.4 Communicatie over het boa-werk
- 3.5 Procesbeschrijvingen
- 3.6 Specifieke werkmethoden
 - 3.6.1 Dagelijkse surveillances
 - 3.6.2 Wijkgericht werken
 - 3.6.3 Projectmatige aanpak
 - 3.6.4 Deelname in overlegplatforms
- 3.7 Manier van werken
 - 3.7.1 Naleefstrategieën en geest van de wet
 - 3.7.2 Gastvrijheid: de Udense maat
 - 3.7.2.1 Rekening houden met specifieke omstandigheden
 - 3.7.2.2 Gastvrij optreden
 - 3.7.2.3 Toepassen van de 0-waarschuwing
- 3.8 Meedenken en feedback
- 3.9 Zichtbaarheid
- 3.10 Omgang met verschillende doelgroepen
- 3.11 Samenwerking
 - 3.11.1 Samenwerking met de politie
 - 3.11.1.1 Overleg strategisch-tactisch niveau
 - 3.11.1.2 Overleg tactisch-operationeel
 - 3.11.1.3 Overleg op beleidsniveau
 - 3.11.2 Samenwerking met beleidsafdelingen
 - 3.11.3 Samenwerking met de inwoners
 - 3.11.4 Samenwerking boa's in de regio

4. Financiën

- 4.1 Budgetten
- 4.2 Urenbesteding boa's

5. Monitoring

- 5.1 Opgepakte maar nog niet afgeronde zaken

0. Inleiding

Dit meerjarenuitvoeringskader toezicht en handhaving openbare ruimte geeft voor de periode 2016-2018 de strategisch-tactische lijnen aan waarlangs toezicht en handhaving van de openbare ruimte in de gemeente Uden wordt vormgegeven.

Daarmee is aansluiting gezocht bij de beleidsperiode van het programma Integrale Veiligheid en de beheers- en beleidscyclus van de verschillende andere beleidsterreinen.

Het meerjarenuitvoeringskader geeft aan op welke aandachtvelden toezicht wordt uitgeoefend en waarom.

Daarnaast geeft het uitvoeringskader inzicht in de organisatie en middelen die daarvoor nodig zijn en wordt de werkwijze van het team van buitengewoon opsporingsambtenaren (team boa's) toegelicht.

Het uitvoeringskader vindt zijn praktische vertaling in operationele jaarplannen. In een jaarplan worden de werkzaamheden beschreven die de buitengewoon opsporingsambtenaren van het cluster veiligheid uitvoeren.

Toezicht en handhaving in de openbare ruimte is in ontwikkeling. Het meerjarenuitvoeringskader geeft richting aan die ontwikkeling en vormt in die zin voor zowel de gemeentelijke organisatie en leiding als het team van buitengewoon opsporingsambtenaren (team boa's) een basis en richtsnoer. De dynamiek van de omgeving waarbinnen toezicht en handhaving wordt vormgegeven, kan aanleiding geven tot tussentijdse bijstelling.

Tenslotte is het van belang om te melden dat datgene wat in dit meerjarenkader is vermeld in de lijn ligt van de 'Beleidsregels Buitengewoon Opsporingsambtenaar', zoals gepubliceerd in de Staatscourant van 18 juni 2015.

1. Bevoegdheden en afbakening werkgebied

In deze paragraaf wordt beschreven wat de functie van een boa is, wat zijn bevoegdheden zijn en hoe deze zijn afgebakend.

1.1 Buitengewoon Opsporingsambtenaar

Door toezicht en handhaving in de openbare ruimte is er een verhoging van de sociale controle en correctie, wordt de leef- en woonomgeving verbeterd en het onrust- en onveiligheidsgevoel verminderd. Boa's dragen bij aan het bevorderen van de lokale leefbaarheid en het vergroten van het gevoel van veiligheid onder de burgers. Boa's hebben een preventieve werking op vandalisme en criminaliteit en bevorderen het verantwoordelijkheidsbesef. Met betrekking tot de genoemde onderwerpen spelen zij een belangrijke rol. De handhavers zijn de ogen, de oren, de mond en de tanden (verbaliseren) van de gemeente. Voor de uitvoering van het beleid is hun inzet noodzakelijk.

Doordat Boa's in dienst zijn van een overheidsinstantie en hun opsporingsbevoegdheid combineren met toezichthoudende bevoegdheden, hebben zij een schakelfunctie tussen bestuur, Openbaar Ministerie en politie. Zij staan met één been in het bestuursrecht en met het ander been in het strafrecht. Ze hebben kennis van beide velden en contacten binnen zowel de bestuursrechtelijke als de strafrechtelijke omgeving. Hierdoor kunnen zij in veel situaties beoordelen welke vorm van optreden het meest passend is, wat hiervoor nodig is en wie hierbij eventueel betrokken moet worden.

1.2 Bevoegdheden en afbakening werkgebied

Onze boa's werken cq zijn bevoegd in het zogenoemde 'Domein 1' (Openbare ruimte). De werkzaamheden die namens de boa's namens de gemeente Uden verrichten vallen alle binnen dit domein.

Gemeenten hebben een eigenstandige toezichthoudende taak naast de politie waar het gaat om optreden tegen overlast en verloedering door toe te zien op het naleven van regels, vergunningen en ontheffingen voor het gebruik van de openbare ruimte. Boa's zijn geen vervanging of concurrent van de politie, maar een exponent van de verantwoordelijkheid van het lokaal bestuur om zaken op het terrein van leefbaarheid.

Criteria voor de afbakening van 'leefbaarheid':

- Het feit is aan te merken als overlast, verloedering, kleine ergernis.
- Het gaat in de basis om overtredingen die de leefbaarheid aantasten.
- Het te handhaven feit behelst geen duplicering van handhaving op grond van formele wetgeving. Voorbeeld: aanpak van het dealen van drugs doet de politie op grond van de Opiumwet, het neveneffect-de overlast- kunnen Boa's handhaven via de APV.

Criteria voor de uitvoerbaarheid door een Boa met het specialisme openbare ruimte:

- Het feit is te constateren tijdens de surveillance van de boa op straat en in de wijk.
- Het feit is door eigen waarneming direct te constateren, niet zijnde uitsluitend waarnemingen door foto/beeldmateriaal
- Het feit is in beginsel feit-gecodeerd af te handelen. Voor zover het gaat om niet-feit-gecodeerde zaken gaat het om die zaken die eenvoudig bewijsbaar zijn en die niet gaan over geweld, veelplegers, medepleging en/of aanzienlijke schade
- In beginsel is er geen sprake van een te verwachten gevaarlijke of gewelddadige situatie

1.3 Ontwikkelingen

De eisen die gesteld worden aan de boa's worden steeds groter. Zowel qua opleiding als vaardigheden/competenties. Het werk wordt complexer. De burgers worden assertiever. Van de boa's wordt bovendien meer en meer gevraagd om te handelen op maat. In het boa-team wordt nu nog onderscheid gemaakt tussen zogenoemde boa A-functies en boa B-functies. De reden waarom gekozen is voor de functies van BOA-A en BOA-B was gelegen in het onderscheid maken tussen het behandelen van complexe versus minder complexe zaken (waaronder de taak toezicht Drank- en Horecawet). Dit onderscheid vervaagt. Bovendien vraagt de praktijk van alledag om teamleden met overwegend een boa A-functie. Hierop moeten we antiperen.

2. Onderwerpen van toezicht door boa's

Hieronder wordt op hoofdlijnen een toelichting gegeven per product: waarop en waarom wordt toezicht gehouden en wat is de juridische basis

Product Parkeren

Basis: parkeerbeleidsplan

Betaald parkeren

Fiscale handhaving is geen doel op zich, maar een middel om te zorgen dat de bereikbaarheid voor bewoners en bezoekers van het centrum op orde is. Er wordt toezicht uitgeoefend om de betalingsbereidheid voor kort parkeren te verhogen. Op locaties met lage betalingsbereidheid en hoge bezettingsgraad wordt extra gecontroleerd. Op drukke momenten- zoals koopavond, zaterdag, koopzondagen- worden meer uren ingezet. Op rustige momenten minder.

Parkeren

Binnen het thema parkeren wordt inzet geleverd met betrekking tot toezicht parkeerverlast en controle op parkeervergunningen, invalidenparkeerkaarten c.q. ontheffingen in de openbare ruimte. Daarnaast ook op het foutief parkeren van vrachtwagens op industrieterreinen. Dagelijks zal er op parkeerexcessen, zoals parkeren voor een uitrit, op een gehandicapten-parkeerplaats, op het trottoir, binnen vijf meter van een kruising, ed. gecontroleerd worden. Bij overtredingen wordt er tevens gekeken naar de vrije doorgang van de hulpdiensten, voetgangers met kinderwagens en rollators en niet te vergeten de veiligheid van spelende kinderen. In het buurtnetwerkoverleg staat het thema parkeren regelmatig op de agenda.

Product Verkeer

Basis: Kadernota Integrale Veiligheid en gemeentelijk verkeers- en vervoersplan

Fietsendiefstallen en overlast van fietsen

Veel bezoekers en ondernemers ondervinden hinder van rondslingerende fietsen in het winkelgebied en van burgers die fietsen in het voetgangersgebied. Er zijn met de buitendienst afspraken gemaakt over hoe de overlast van geparkeerde fietsen buiten de aangewezen plaatsen tegen te gaan. De boa's voeren daarnaast gezamenlijke acties uit met politie en gemeente m.b.t. fietsendiefstal. De boa's hebben hierin een rol zoals surveilleren op hot-spots, uitdelen van flyers preventie fietsendiefstal en ten tijde van evenementen ook surveilleren bij de fietsenstallingen.

Toeziicht veiligheid rondom Scholen

In het kader van veiligheid en leefbaarheid wordt toezicht gehouden op parkeergedrag van weggebruikers rondom scholen. Dit gebeurt nadrukkelijk is samenspraak met de scholen zelf.

Blokkades op blindengeleidestroken

Dit komt voor in het centrum van Uden door plaatsing van terrassen en reclameuitingen. Controles vinden regelmatig plaats.

Product Afval

Afvalbeleidsplan

De boa's controleren met regelmaat of huishoudelijk afval en correct en legaal wordt aangeboden. Wordt het afval op illegale wijze aangeboden, dan wordt er gecontroleerd op adresgegevens. Als de dader is achterhaald zal er een gesprek plaatsvinden met eventuele consequenties. Daarnaast controleren de boa's op illegale

inzamelingen (bijv ijzer en textiel), illegale stortingen bij ondergrondse containers, restafval naast klike's en parkeren waardoor het inzamelen bemoeilijkt wordt. En ook op het laten staan van klike's naast de openbare weg.

Product toezicht openbare ruimte

Kadernota integrale veiligheid, Drank- en horecawet, Brabants Alcohol- en horecasanctiebeleid.

Voor het product toezicht openbare ruimte geldt dat hier veel taken liggen voor de opsporingsambtenaren die o.a. voortvloeien uit de kadernota integrale veiligheid.

Toeziht Buitengebied

Doordat het buitengebied steeds meer gebruikt wordt door burgers is het noodzakelijk om intensiever te gaan controleren. Er wordt gecontroleerd worden op o.a. motorcrossers, foutief parkeren, hondenuitlaatgedrag, illegaal feesten, illegale afvaldumpingen en kampvuren. De natuurgebieden Bedaf en Maashorst, de bossen Odiliapeel en de viswateren maken hier deel uit van het toezicht. Gezamenlijke handhavingsacties worden georganiseerd met de regionale handhavers (Samen Sterk in Brabant), de politie en de buitengewone opsporingsambtenaren van de gemeente Uden.

Controle Drank- en horecawet

Vanuit toezicht zijn op basis van de door de raad aangewezen prioriteiten verschillende controles te onderscheiden, namelijk:

- de leeftijds grenzen controle;
- toezicht op inrichtingen natte en droge horeca, slijterijen en supermarkten;
- controle alcoholgebruik in de openbare ruimte (APV);
- controle op para-commerciële activiteiten.

Elk jaar wordt in regionaal verband een aantal handhavingsestafettes georganiseerd m.b.t. de verschillende controles. Daarnaast worden hotspots jongeren in reguliere rondes van de boa's meegenomen.

Controle op Woonadresfraude

In het kader van aanpak ondermijnende criminaliteit en aanpak arbeidsmigrantenproblematiek vindt controle op huisvesting plaats op hotspots en op basis van het Landelijk project aanpak adresfraude. Verdachte adressen worden door toezichthouders bezocht.

Controle op Nachtregister

In het kader van brandveiligheid vindt controle op het nachtregister plaats. Controles zijn van belang voor het tegengaan van permanente bewoning op campings en recreatieterreinen. Daarnaast is het van belang om in geval van calamiteiten te weten wie en hoeveel personen er verblijven.

Controle op opkoopregister

In de kadernota integrale veiligheid is het terugdringen van woninginbraken een prioriteit. In de praktijk blijkt dat spullen die gestolen zijn uit woningen/bedrijven worden verkocht. Om dit tegen te gaan heeft de gemeente Uden een opkoopregister verplicht gesteld.

Het digitaal opkoopregister vereenvoudigt de registratie van helinggevoelige goederen, zoals mobiele telefoons, fietsen en smartphones. Daarnaast is het mogelijk die gegevens automatisch te vergelijken met de gestolen goederen die geregistreerd staan in het bedrijfsprocessensysteem van de politie. Dit betekent dat handelaren in tweedehands goederen geen schriftelijk systeem meer hoeven bij te houden. De boa's en de politie kunnen hun controlerende taak gemakkelijker uitvoeren. De politie spoort zo samen met het Openbaar Ministerie eenvoudig helers en stellers op, zodat ze vervolgd kunnen worden. De boa's controleren op initiatief van en in samenspraak met de politie handelaren op aanwezigheid en volledigheid van het opkoopregister en goederen.

Controle op Voorwerpen en Uitstallingen

Indien er een object geplaatst wordt in de openbare ruimte is het aanvragen van een vergunning of ontheffing vereist. Dit geldt ook voor het uitstellen van goederen door een ondernemer of het parkeren van bedrijfsvoertuigen in de openbare ruimte (bijv glazenwassers), het plaatsen van een bouwcontainer, objecten (zoals hoogwerker, kraan, rolsteiger, keet en bouwmaterialen).

Aanpak jeugdoverlast

Een andere prioriteit binnen de kadernota integrale veiligheid is het terugdringen van jeugdoverlast. Door hangplekken te bezoeken gaat er een preventieve werking uit. In overleg met o.a. de jeugdagent en betrokken

beleidsafdeling wordt bepaald welke hangplekken worden bezocht en welke acties van de buitengewoon opsporingsambtenaren wordt verwacht.

Controle hondenoverlast

Hondenoverlast (loslopen en hondenpoep) wordt in alle gebieden gestructureerd aangepakt. Locaties die als hotspots zijn aangemerkt worden intensief besproken en gecontroleerd. Ook op een pro-actieve manier wordt aandacht besteed aan bestrijding overlast hondenpoep. De pilot die op dit moment draait is daar een voorbeeld van. Vanuit de gedachte van burgerparticipatie wordt nadrukkelijk met inwoners gezocht naar oplossingen en geëxperimenteerd met nieuwe technologie. Bij deze pilot staat het belonen van goed hondenuitlaatgedrag centraal.

Woninginbraken

Het tegengaan van woninginbraken heeft hoge prioriteit in de kadernota Integrale Veiligheid.

In de maand oktober worden extra controles en acties uitgevoerd, tijdens het zogenoemde donkere dagen offensief (DDO). Bijvoorbeeld wordt tijdens surveillances gekeken naar verdachte situaties en situaties die het de inbreker gemakkelijk maken.

Zakkenrollerij

Tijdens de markt op maandag en vrijdag worden preventief controles uitgevoerd om zakkenrollerij tegen te gaan.

Signalen rondom ondermijnende criminaliteit

Met de oren en ogen van de boa's worden signalen van ondermijnende criminaliteit opgepikt en besproken met de adviseur integrale veiligheid en programmamanager handhaving. Ondermijnende criminaliteit richt zich op zaken als mensenhandel, hennepcultuur, dumpen drugsafval, drugslabs. Op projectbasis wordt boa-inzet gepleegd, bijv op bedrijventerreinen of buitengebied.

Evenementen

Specifieke toezichtstaken worden op basis van vergunningaanvraag en vergunningverlening in de Evenementencommissie afgestemd. Ook toezicht houden bij kermissen hoort hierbij.

Woonwagenzaken

Op beide woonwagenvelden (Abdijlaan en Berendonk) worden pro-actieve controles uitgevoerd. Regelmatig laten de boa's zich er zien en nemen de situatie waar. Er is afstemming met politie en beleidsafdeling MD.

Vuurwerk

Het beperken van vuurwerkoverlast heeft hoge prioriteit. Voor het vormgeven van de Udense totaal-aanpak is een aanzienlijke inzet van boa's vereist.

3. Organisatie en werkwijze team boa's

In deze paragraaf worden de organisatie, middelen en werkwijze beschreven die nodig zijn om aan de taken van de boa's goed invulling te kunnen geven.

3.1 Team boa's

Toezicht en Handhaving Openbare Ruimte valt onder afdeling Publiekszaken en het cluster Veiligheid, dat juli 2015 is opgericht. Het team bestaat uit 8 buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's), met ondersteuning vanuit de administratief medewerkster van het cluster Veiligheid.

Uitgangspunt is om het team een goede balans te laten hebben in kennis, vaardigheden, ervaring, leeftijd en geslacht.

Het is een nadrukkelijke keuze om met regelmaat stagiaires aan het team toe te voegen omdat het belangrijk is om jongeren aan het vak te laten ruiken, het relevant is om het vak uit te dragen en toevoeging van stagiaires een verfrissend element kan zijn. Zowel binnen het team als naar buiten toe (dynamiek, uitstraling). Het boa-team is een officieel erkend stagebedrijf en werkt daarbij samen met ROC Leijgraaf. Als leerbedrijf biedt het boa-team per jaar plaats aan vier stagiaires voor de opleiding HTV. ROC de Leijgraaf begeleidt de stagiaires vanuit school, het boa-team vanuit de praktijk.

Een aantal boa's heeft een taakaccent, is contactpersoon voor het betreffende onderwerp. Gelet op de ingezette ontwikkeling om zoveel mogelijk zaken vanuit wijkaanpak (wijkboa, wijkagent, ketenpartners en inwoners) aan te pakken, wordt het aantal taakaccenten beperkt gehouden.

In de bijlages treft u een overzicht aan van de opbouw/samenstelling van het team.

3.2 Leiding

Sinds 28 september 2015 wordt het team boa's aangestuurd door de teamleider Veiligheid. Hij zorgt naast sturing voor (de-)briefings en heeft wekelijks operationele afstemming met het totale boa-team. Hij zorgt voor integraliteit, planmatig werken, wisselwerking met het bestuur, zichtbaarheid van het team en heeft aandacht voor gastvrij optreden en goede communicatie.

3.3 Opleidingen

Toezicht en handhaven is een vak dat steeds verder wordt geprofessionaliseerd. De grotere rol van boa's in het veiligheidsveld stelt eisen aan hun kennis en competenties:

- Boa's hebben meer bevoegdheden gekregen en moeten dus op de hoogte zijn van cq. blijven in regelgeving. De taken van de boa's zijn in de afgelopen periode verzwaard. Denk aan bijvoorbeeld de taken op het terrein van horeca en adresfraude.
- Daarnaast stellen de grotere behoeften om lokale overlastproblemen aan te pakken de nodige eisen.
- Het toenemende belang van informatie in de handhaving (informatie gestuurd handhaven) en de vele technologische ontwikkelingen (handhelds, backoffices, bel-parkeren etc.) stellen eisen aan de professionaliteit en bekwaamheid van de Boa.
- Het beleid van de gemeente om organisatiebreed gastvrij te zijn in de manier van werken en mensen bejegenen én de uitbreiding/intensivering wijkgericht werken vergen extra training.

Landelijk is permanente her- en bijscholing voor boa's voorgeschreven op het gebied van basisvaardigheden zoals gesprekstechniek, conflictbeheersing, bejegening als kennis van wet- en regelgeving. Ook dient aandacht te worden geschonken aan de cognitieve elementen zoals gedragsvaardigheden, opmaken van een proces-verbaal en het confronteren met een lastige casus op straat.

In de reguliere gesprekscyclus is het onderdeel opleiding opgenomen. Met veranderende taken en waar mogelijk met persoonlijke ambities wordt in het volgen van opleidingen en trainingen rekening gehouden.

In 2015 hebben vier boa's de opleiding HTV (basisopleiding boa) afgesloten met een examen, waardoor het team nu op een goed basisniveau zit.

3.4 Communicatie over het boa-werk

Het is belangrijk om structureel te communiceren over welke werkzaamheden de boa's verrichten, hoe ze te werk gaan en wat de (tussentijdse) resultaten zijn. Door actiever te communiceren, ook over regels, de eigen verantwoordelijkheid van burgers en bedrijven, de uit te voeren controles en mogelijke consequenties bij overtredingen, zal het naleefgedrag naar verwachting positief beïnvloed worden. Ook het betrekken van burgers bij het werk, het wijkgerichte werken en de gastvrije benadering van burgers, verdienen aandacht.

De belangrijkste manier van communiceren is door de boa's zelf, door goed en persoonlijk contact naar de 'Udense maat' en hun aanwezigheid in buurtnetwerken. Daarnaast wordt natuurlijk communicatie verzorgd via de gebruikelijke kanalen. Extra aandacht heeft de communicatie via sociale media, vanwege de jongere doelgroepen die hiermee in het bijzonder bereikt worden.

3.5 Procesbeschrijvingen

Om het werken van de boa's in de praktijk verder te professionaliseren en te uniformeren, worden de belangrijkste werkprocessen beschreven en vastgelegd. Dit gebeurt in samenspraak met het team.

3.6 Specifieke werkmethoden

3.6.1. Dagelijkse surveillances

Veel zaken die in het jaarplan staan worden in de dagelijkse surveillances meegenomen. Waar mogelijk worden zoveel mogelijk zaken gecombineerd. Bijvoorbeeld: het checken van een parkeerterrein kan gecombineerd worden met een controle bij de scholen op overlast van slecht parkerende auto's en een controle op hondenuitlaatgedrag of afvalplaatsing bij kliko's in een wijk. Ad hoc zaken (tussentijdse verzoek om toezicht) worden in dagelijkse surveillances meegenomen.

3.6.2. Wijkgericht werken

Sinds 2011 zijn de boa's overgegaan naar wijkgericht werken. Het doel van wijkgericht werken is:

- Het verbeteren van de leefbaarheid in de wijken.
- De betrokkenheid en activering van wijkbewoners te vergroten.
- De samenwerking tussen instellingen en wijkbewoners bevorderen.

Elke wijk heeft een eigen identiteit. Per wijk kan aan wijkgericht werken de best passende invulling aan worden gegeven. Door samenwerking van gemeente met bewoners en politie en andere, professionele ketenpartners is het mogelijk om de leefomgeving en veiligheid op het fysieke gebied te verbeteren en de betrokkenheid van inwoners bij de leefomgeving te vergroten. Doordat de boa op gebied van toezicht en handhaving van leefbaarheid regiehouder is, krijgen de boa's een bredere rol en taakstelling. Zij moeten intensiever de samenwerking zoeken met politie, met name de wijkagenten, en andere partners in de wijk. Deze verandering vereist een meer integrale aanpak, waarbij boa's zich nadrukkelijk in de wijk moeten positioneren.

De bedoeling is om in de komende periode het wijkgerichte werken verder te intensiveren en burgerparticipatie meer concreet te bevorderen.. Wijkbewoners weten als geen ander zelf wat er speelt, waar knelpunten zijn en waar actieve inzet van boa's gewenst is. Op dit moment participeren boa's in buurtnetwerken. Het plan is verder om burgerparticipatie niet vanuit 'u vraagt, wij draaien' vorm te geven, maar vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid en wederzijdse actieve bijdrage (gedachte 'buurt bestuurt'). Samenwerking met afdeling MD, Buitendienst en wijkagenten is hierbij belangrijk. Participatie van de boa's in buurttuurtje is een voorbeeld daarvan.

De wijkboa's participeren in de navolgende gemeentelijke wijken:

- Oost: Melle, Hoeven en Raam;
- Centrum: Centrum, Hoevenseveld-Schutveld;
- West: Bitswijk, Moleneind-Groenenwoud, Bogerd-Vijfhuizen;
- Zuid: Flatwijk, Zoggel, Uden-Zuid;
- Overige: Volkel, Odiliapeel en buitengebied.

Om de functie van de boa in de wijk beter tot zijn recht te laten komen is deelname aan een cursus wijkgericht werken.

3.6.3 Projectmatige aanpak

Soms is het nodig dat in een bepaalde periode of op een bepaald moment, gericht toezicht en handhaving moet worden uitgevoerd met een vooraf concreet gesteld doel en via een gedegen voorbereide aanpak. Al dan niet in samenwerking met andere partners. De horeca-estafette, project adresfraude, donkere dagen-offensief en aanpak vuurwerk zijn daar voorbeelden van.

3.6.4 Deelname in overlegplatforms

Beleid kan niet zonder uitvoering, uitvoering kan niet zonder beleid. De boa's denken structureel en incidenteel mee en brengen hun kennis en ervaring in in werkgroepen en overlegplatforms en leveren daarmee een belangrijke pro-actieve bijdrage aan een leefbare woon-, werk- en recreëromgeving.

De boa's participeren in meerder overlegplatform, zoals de werkgroepen Integrale handhaving; Evenementen; Verkeer; Samen sterk in het buitengebied; Buurtnetwerk.

3.7 Manier van werken

Het is belangrijk dat boa's, met behoud van het vakmanschap en beoordeling van de situaties terplekke, werken vanuit kaders om richting en structuur te geven aan hun werk en om willekeur te voorkomen.

3.7.1 Naleefstrategieën en geest van de wet.

Er zijn drie lijnen (naleefstrategieën) waarlangs de boa's hun werk verrichten: preventiestrategie (informer/uitleg geven), toezichtstrategie (waarschuwen, bij herhaling boete) en sanctiestrategie (direct geven van een boete).

Meer en meer wordt van de boa's een andere grondhouding vereist. Minder vanuit de letter van de wet en meer vanuit de geest van de wet. Per situatie de zaak beoordelen: wat is de overtreding, wat is de context, wat is het 'verhaal' van de betrokkene. Om ad hoc werken en willekeur te voorkomen zijn er wel kaders voor de naleefstrategieën per onderwerp bepaald in samenspraak met de beleidsafdeling en deze zijn vastgelegd in het jaarplan. Ook bij boa-inzet bij projecten wordt van tevoren de naleefstrategie bepaald. In beide gevallen neemt het niet weg dat elke boa, met de vooraf bepaalde naleefstrategie in zijn achterhoofd, daarnaast moet blijven werken vanuit zijn eigen vakmanschap en beoordeling van een situatie terplekke. In het wekelijkse boa-overleg monitort, bewaakt en evalueert de teamleider samen met de boa's de invulling in de praktijk.

3.7.2 Gastvrijheid: de Udense maat

De Udense maat houdt in dat de boa rekening houdt met de specifieke omstandigheden en een gastvrije manier van handelen heeft. De Udense maat houdt ook in dat we – met enkele uitzonderingen- in principe altijd eerst waarschuwen en niet direct een boete geven. De uitwerking van de naleef en sanctiestrategieën is gedaan in het jaarplan. Dat is de hoofdlijn.

Een belangrijk aandachtspunt is dat de door de gemeente Uden aangewezen boa's beschikken over een discretionaire "vrije" bevoegdheid. Dat wil zeggen dat de boa (s) zelf per geval een afweging maken of handhaving noodzakelijk is (nut en noodzaak). De boa (s) hebben de vrijheid om na het constateren van een strafbaar feit zelf te beslissen of wel of niet een proces-verbaal wordt opgemaakt.

3.7.2.1 Rekening houden met specifieke omstandigheden

Er wordt gekeken naar verwijtbaarheid. De sanctiestrategie is er op gericht overtredingen en risicovolle situaties op te heffen en herhaling te voorkomen. Er wordt corrigerend en eventueel sanctionerend opgetreden. Bij het beoordelen van een overtreding en interventie wordt rekening gehouden met de mogelijke gevolgen van de overtreding:

- De omstandigheden waaronder die overtreding is begaan
- Het gedrag van de overtreder
- De voorgeschiedenis
- De samenloop van overtredingen

Het subsidiariteit- en proportionaliteitsbeginsel: de interventie dient te worden toegepast die het minst ingrijpend is en het best passend is om het gestelde doel te bereiken. Dit betekent dat bij een overtreding niet standaard een bepaalde interventie mogelijk is maar bepaald dient te worden welke interventie in de specifieke situatie de beste is.

In het werk als toezichthouders komen de boa's burgers in verschillende hoedanigheden tegen: niet alleen als verzoeker/aanvrager/vragensteller, maar ook als 'persoon die zich aan regels moet houden'. Dit vraagt van de boa's dat zij schakelen tussen duidelijk en consequent zijn en andere benaderingswijzen.

3.7.2.2. Gastvrij optreden

Organisatiebreed wordt toepassen van gastvrijheid in de dagelijkse manier van werken belangrijk gevonden. Ook bij de boa's. Niet voor niets heeft het een relevante vermelding in het coalitieakkoord. Eind 2015 is door de nieuwe teamleider een eerste sessie over gastvrijheid gehouden, samen met de boa's.

Bewustwording van het belang van gastvrijheid stond centraal. Daarnaast is gekeken hoe gastvrijheid toegepast kan worden in de belangrijkste onderdelen van hun werk:

1. Gastvrijheid op straat in gesprek met mensen.
2. In samenwerking met inwoners in de wijk.

3. Hoe te werken aan verbetering uitstraling en imago.
4. Hoe extra service te verlenen naar klanten.
5. Hoe de gastvrijheid te verbeteren naar andere afdelingen en binnen het boa-team zelf.

De thema's krijgen regelmatig aandacht (borging) en worden verder uitgewerkt. Afgesproken is dat de boa's met de toepassing van de over en weer gegeven suggesties –voor zover dat nog niet het geval is – direct beginnen. Het gaat immers om de praktijk van alledag. Enkele belangrijke gastvrije uitgangspunten zijn respect tonen, actief luisteren, vriendelijke zijn, hulp bieden

3.7.2.3. Toepassen van de 0-waarschuwing

Als gastvrije gemeente willen we zo min mogelijk situaties waarin boa's direct bij eerste constatering overgaan tot het opleggen van een boete. Waar mogelijk verdienen mensen een tweede kans.

Bij foutief parkeren bijvoorbeeld wordt in de meeste gevallen eerst gewaarschuwd. Hij ontvangt niet alleen een korte mondelinge waarschuwing en/of een eenregelig waarschuwingskaartje onder de ruitenwisher (bij parkeersituaties), maar ontvangt aansluitend een brief thuis waarin op een laagdrempelige manier wordt uitgelegd waarom de waarschuwing is uitgedeeld en wat de mogelijke consequenties bij herhaling zijn. Op die manier wordt het gesprek over de waarschuwing naar verwachting ook verplaatst cq krijgt het ook aandacht in de huiskamer en gaat er een preventieve werking vanuit. Niet alleen naar de persoon en/of zijn gezin. Maar ook naar anderen, met wie hij/zij zijn of haar opgedane ervaring deelt.

3.8 Meedenken en feedback

Om optimaal te kunnen functioneren maken we niet alleen gebruik kennis en ervaring op het gemeentehuis en bij ketenpartners, onze inwoners kunnen ons nuttige feedback en tips geven. Niet alleen voor tips over bijv overlastsituaties, maar ook over hoe ze het optreden van boa's ervaren. Er wordt een boa-meldpunt ingesteld op de website (met een persoonlijke terugbelactie door de teamleider). Daarnaast worden burgers ook in de 0-waarschuwingsbrief uitgenodigd om feedback te geven.

3.9 Zichtbaarheid

Doelstelling is om de boa's zoveel mogelijk op straat of in de wijk zichtbaar te laten zijn, Minder op kantoor, meer naar buiten.

3.10 Omgang met verschillende doelgroepen

Ook kan gemeente Uden te maken krijgen met specifieke doelgroepen: zwervers, bedelaars, verslaafden, jongeren en het winkelend publiek/toeristen. Per doelgroep geldt de volgende bejegening:

- **Zwervers, bedelaars, verslaafden**
Deze groep wordt bij het veroorzaken van overlast actief aangespoord om de overlast te staken. Door het actief aanspreken van de doelgroep wordt deze duidelijk in kaart gebracht middels persoonlijke dossiers. Via reguliere kanalen worden mensen individueel naar zorg toe geleid.
- **Jongeren**
Met jongeren wordt actief de dialoog gezocht. Op basis van herkenning kan geprobeerd worden een stuk erkenning bij zowel jongeren als toezichhouders te bewerkstelligen. Insteek blijft om de jeugd normen en waarden bij te brengen waarbij overwicht wordt getoond zonder weerstand of confrontatie op te roepen.
- **Winkelend publiek, toeristen, uitgaanspubliek**
Deze doelgroep wordt actief aangesproken als het gaat om informatie geven over het gebied en evenementen. Zij worden preventief aangesproken ter bewustwording van veiligheid en waar nodig aangesproken als zij overlast veroorzaken.

3.11 Samenwerking

3.11.1 Samenwerking met Politie

De uitgangspunten voor deze samenwerking is vastgelegd in de 'Visie operationele aansturing boa's', vastgesteld door het basisteam driehoek Maas en Leijgraaf in 2015.

3.11.1.1. Overleg strategisch-tactisch niveau

Dit vindt periodiek plaats. Hieraan nemen deel de teamchef politie basiseenheid Maas en Leijgraaf, de burgemeester en de adviseur integrale Veiligheid. Twee keer per jaar sluit bij dit overleg de portefeuillehouder toezicht en handhaving openbare ruimte en de teamleider cluster Veiligheid aan. Onderwerp van bespreking is dan de samenwerking tussen de politie en de boa's.

3.11.1.2. Overleg tactisch-operationeel

Tweewekelijks heeft de teamleider Veiligheid werkoverleg met de operationeel expert van de politie over de inzet van de boa's en de kwaliteit van de werkzaamheden. Hij schuift met regelmaat aan in het periodieke collectieve boa-overleg over afstemming van operationele zaken. Met betrekking tot de gezamenlijke projecten (boa's en politie) zullen de boa's enkel worden ingezet op gebied van informatie voorziening zoals flyeren en verstrekken van algemene informatie betreffende de projecten.

3.11.1.3. Overleg op beleidsniveau

Daarnaast neemt de operationele expert maandelijks deel aan het veiligheidsoverleg waaraan deelnemen de teamleider Veiligheid, de adviseur Integrale Veiligheid, programmamanager handhaving en hoofd Publiekszaken.

Zaken uit het beleidsoverleg en politieoverleg, die opvolging nodig hebben vanuit het team boa's, worden door de teamleider in het wekelijkse boa-overleg aan de orde gesteld.

3.11.2. Samenwerking met beleidsafdelingen

Totstandkoming jaarplan

In het laatste kwartaal van 2015 zijn gesprekken gevoerd door de nieuwe teamleider veiligheid en enkele boa's met de diverse beleidsafdelingen. Gevraagd is om input te leveren voor het jaarplan 2016. Dit betekent dat constructief overleg gevoerd is over de wijze waarop toezicht en handhaving vormgegeven moet worden, in welke gebieden, welke periodes, met welke intensiteit en op welke wijze. Op basis daarvan kan de inzet bepaald worden. Dit is vastgelegd in het jaarplan.

Verbetering wisselwerking

De intensieve gesprekken hebben een breed gedragen en doordacht jaarplan opgeleverd, de communicatie tussen beleidsafdelingen en het boa-team verbeterd en de onderlinge banden aangehaald. Het belang dat een goed functionerend boa-team voor beleidsafdelingen kan hebben is middels deze overleggen gedeeld en onderkend. Het boa-team kan de ogen en oren én visitekaartje zijn voor de beleidsafdelingen en nuttige tips en signalen geven die input kunnen zijn voor eventuele bijstelling van beleid.

In het wekelijkse boateam-overleg zullen periodiek mensen van beleidsafdelingen aanschuiven. Enerzijds om de voortgang van de uitvoering van het jaarplan te bespreken, maar ook om te praten over tussentijdse signalen of te verrichten ad hoc-werkzaamheden.

3.11.3 Samenwerking met de inwoners

Samenwerking van boa's met de inwoners krijgt op verschillende manieren gestalte:

- a. Via persoonlijk contact van boa's.
- b. Via buurtnetwerk.
- c. Via wijkgericht werken.
- d. Via input van het meldpunt boa's (zie 3.8)

3.11.4 Samenwerking boa's in de regio.

Deze samenwerking wordt op dit moment vooral via projecten ingevuld. Voorbeelden hiervan zijn: de jaarlijkse regionale horeca-estafette en de voorbereidingen die jaarlijks regionaal worden getroffen bij de instructie van boa's over de vuurwerkaanpak. Intensivering van de samenwerking van de boa's binnen basisteam Maas en Leijgraaf ligt voor de hand. Het jaar 2016 wordt gebruikt om eerst de eigen boa-zaken verder te professionaliseren. Zodra dat staat kunnen samenwerkingsmogelijkheden verder verkend worden, naar verwachting eind 2016. De teamleider Veiligheid onderhoudt op dit moment daarnaast een kwartaaloverleg met de boa-leidinggevende van de gemeente Oss (15 boa's) om ervaringen uit te wisselen.

4 Financiën

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de in begroting opgenomen budgetten en daaraan gekoppelde te besteden uren per onderwerp.

4.1 budgetten

Nr.	Programma	Producten	Begroting 2015	Begroting 2016
4	Veilig gevoel	Toezicht openbare ruimte	434.130,00	461.717,00 (52%)
1	Duurzaam wonen en ondernemen	Evenementen	34.638,00	36.839,00 (4%)
3	Goed leven en ontmoeten	Verkeer	103.913,00	110.514,00 (13%)
3	Goed leven en ontmoeten	Parkeren	186.990,00	198.874,00 (22%)
1	Duurzaam wonen en ondernemen	Afval	32.911,00	35.002,00 (4%)
3	Goed leven en ontmoeten	Hondenuitlaatgedrag	41.605,00	44.250,00 (5%)
		Totaal	834.187,00	887.196,00

4.2. Urenbesteding boa's

Door de relatie te leggen met de gemeentelijke begroting kan een volgende urenverdeling opgemaakt worden:

Producten	Aantal uren 2016
Toezicht openbare ruimte	5.806
Evenementen	447
Verkeer	1.451
Parkeren	2.457
Afval	447
Hondenuitlaatvelden	559
Totaal (7,67 Fte)	11.167

In paragraaf 2 is een beschrijving gegeven van de verschillende producten met daarin de relatie weergegeven van de beleidsterreinen.

De invulling van de uren gebeurt door een team van boa's met in totaal 7,67 Fte (=11.167 uur). De uren worden per jaar over de producten verdeeld, naar rato van de budgetten zoals die in de begroting zijn opgenomen.

Stagiaires zijn niet meegerekend in de tabel. Wanneer zij 18 zijn mogen zij volledig meedraaien. Aan de voorkant kunnen zij veel doen: burgers informeren (fietsen in het centrum), vergunningcontrole, uitstallingen, markt en ook fiscale controles. Met deze flexibele schil kan extra geanticipeerd worden op ad hoc-zaken en knelpunten.

5 Monitoring ontwikkeling uitvoeringskader

In deze paragraaf is de voortgang van de ontwikkeling cq het op onderdelen implementeren van het beleidskader beschreven.

5.1. Opgepakte maar nog niet afgeronde zaken

= nog niets aangedaan

= mee bezig / wordt voorbereid

= af

Onderwerp	Status	2016	2017	2018
Opleiden en trainen - permanent		x	x	x
Doorontwikkelen gastvrije manier van werken in team		x	x	x
Verbeteren wijkgericht werken		Tweede kwartaal 2016		
Maken procesbeschrijvingen		Heel 2016		
Doorontwikkelen samenwerking boa's in basisteam M&L		Vierde kwartaal 2016	Begin 2017	
Brede aandacht voor communicatie		x	x	x
Vragen om feedback van inwoners		2016, te beginnen eerste kwartaal	x	x
Operationeel maken 0 -waarschuwing		Eerste kwartaal		
Openen meldpunt boa's		Eerste kwartaal 2016		

5.2 Inmiddels afgerond

Maken meerjarenuitvoeringskader en jaarplan, splitsen beleid en uitvoering	
Betrekken van afdelingen bij samenstellingen bovenstaande nota's	
Afstemming op beleids- en beheerscyclus	
Voeren gestructureerd overleg met boa-team /briefing	
Afspraken gemaakt en ingepland voor periodieke deelname politie in overleggen	

Bijlage

Begin 2016 is de personele samenstelling als volgt

Naam (geanonimiseerd)		leeftijd	Contract	Uur- basis	Taakaccent (deze worden concreet ingevuld ná afloop van de startgesprekken)	
1	V	12-08-1981	Vast	36		
2	V	17-02-1955	Vast	24		
3		22-09-1966	Vast	36		
4		27-12-1967	Vast	36		
5		17-10-1959	Vast	36		
6		15-04-1966	Vast	36		
7		21-06-1992	Tot 31-12-16,	36		
8	v	14-10-1996	Tot 31-12-16	36		
				7,67 Fte		
			1 ^e , 2 ^e of 3 ^e jaars student HTV	Stageperiode		
1	V	14-07-1999	1 ^e jaars	Van 9 november tot 15 juli		
2		06-01-1999	1 ^e jaars	Van 9 november tot 18 april		
3		04-12-1995	1 ^e jaars	Van 9 november tot 18 april		
4		31-07-1998	2 ^e jaars	Van 12 november tot 18 april		

		1 ^e , 2 ^e of 3 ^e jaars student HTV	Stage	School	Dagen
1		1e jaars	09-11-2015 t/m 12-04-2016	18-04-2015 t/m 15-07-2016	Maandag en dinsdag
2		1 ^e jaars	09-11-2015 t/m 12-04-2016	18-04-2015 t/m 15-07-2016	Maandag en dinsdag
3		1 ^e jaars	09-11-2015 t/m 12-04-2016	18-04-2015 t/m 15-07-2016	Maandag en dinsdag
4		2 ^e /3 ^e jaars	12-11-2015 t/m 04-11-2016	07-11-2016 t/m januari 2017	(woensdag) donderdag en vrijdag

